

FORSLAG

GeoDanmarks arbejdsprogram 2023

Indholdsfortegnelse

Om GeoDanmarks arbejdsprogram	3
Sammenhængen til GeoDanmarks strategi	3
GeoDanmarks arbejdsprogram 2023	4
Tværgående arbejdsprogramaktiviteter	4
Arbejdsprogramaktiviteter i GeoDanmarks fire faglige fora.....	8

Om GeoDanmarks arbejdsprogram

GeoDanmarks arbejdsprogram beskriver de aktiviteter i foreningen, der sættes fokus på i det kommende år, med henblik på at bringe GeoDanmark nærmere foreningens strategiske målsætninger.

Da GeoDanmark driver et dataproduktionsfællesskab mellem Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur og de 98 danske kommuner, drejer en stor del af GeoDanmarks opgaver sig om at producere og vedligeholde GeoDanmark grunddata, at udvikle og forbedre produktionen og kvaliteten af data, samt at sikre en god og stabil systemunderstøttelse, som gør alt dette muligt. GeoDanmark har således en lang række driftsopgaver, som bl.a. varetages i GeoDanmarks fire faglige fora (Produktionsforum, Administrativt Ajourføringsforum, Specifikationsforum og Systemforum).

Dertil kommer, at GeoDanmark ønsker at være en forening, der følger med udviklingen, understøtter anvendernes behov, og benytter sig af nye teknologiske trends, hvor muligt. GeoDanmark sætter derfor løbende fokus på og undersøger fx brugerbehov, GeoDanmark grunddatas muligheder og begrænsninger, nye, potentielle produktionsmetoder og GeoDanmark grunddatas kvalitet.

GeoDanmarks arbejdsprogram beskriver begge typer opgaver, dog med særligt fokus på de aktiviteter, der falder udover de faste driftsopgaver, som varetages af fora og falder på samme tid hvert år. Er der behov for mere information om, hvordan GeoDanmark-produktionen foregår, eller hvilke faste opgaver, de fire faglige fora varetager, henvises til kommissorierne for de enkelte fora i GeoDanmark. Det hele er tilgængeligt på geodanmark.dk.

Sammenhængen til GeoDanmarks strategi

GeoDanmark vil med strategien "Danmark udvikler sig" bidrage til at sætte fokus på den øgede værdi, som den offentlige sektor kan opnå ved at anvende GeoDanmarks dataportefølje. GeoDanmark har i strategien formuleret følgende strategiske målsætninger:

- ✓ Flere skal udnytte datamuligheder
- ✓ Vi styrker de offentlige dataeksperter
- ✓ Viden skal deles mellem forvaltninger i hele Danmark

For at kunne levere på de strategiske målsætninger har GeoDanmarks bestyrelse fra strategiens ikrafttræden formuleret tre konkrete fokusområder:

1. Kommunikation og formidling
2. Data, system og specifikation
3. Organisation og ressourcer

De konkrete aktiviteter under de enkelte fokusområder fastlægges i forbindelse med GeoDanmarks temadag og medlemsarrangementer for en enkelt arbejdsprogramperiode ad gangen.

GeoDanmarks arbejdsprogram 2023

Tværgående arbejdsprogramaktiviteter

Oversigten beskriver arbejdsprogramområdernes forventede indhold i 2023.

Strategiske fokusområder	Aktiviteter	Beskrivelse	Konkret fokus i 2023
Kommunikation og formidling	Medlemsrettede aktiviteter og tilbud	Løbende afholdelse af webinarer og kurser målrettet medlemmernes ønsker og behov.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ GeoDanmark som forening ➤ GeoDK og GeoFA ➤ Dataanvendelse fra forskellige kilder ➤ Ajourføringsprocesser i foråret ➤ Kvalitetssikring i efteråret ➤ Fagspecifikke kurser efter projekternes behov.
	Strategisk kommunikation	Udvikle koncept for den strategiske kommunikation og udarbejde forslag til konkrete indsatser i 2023 målrettet kommunale fagchefer og evt. kommunale direktører og statslige styrelser	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Afklaring af konkrete kommunikationsindsatser ➤ "Nyt fra GeoDanmark" - nyhedsbrev om bl.a. fremdrift i væsentlige projekter
	Kommunikation til GIS- og andre fagmedarbejdere	Løbende kommunikation til eksisterende GIS-medarbejdere og projektrettet til fagmedarbejdere. Velkomstpakke til nye medarbejdere om GeoDanmark.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kommunikation om vand- og klima-data ➤ GeoDanmark velkomstpakke ➤ Grundfortællingen om GeoDanmark ➤ Kommunikation om fremdrift i aktuelle projekter ➤ Justeringer på hjemmesiden
	Dataudstilling	GeoDanmark deltager sammen med kommunerne i en dialoggruppe med SDFI, som behandler udstilling på Datafordeler og Dataforsyning.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Emner indsamles løbende fra kommunerne og samles til indsatser ➤ Oppetid/ tilgængelighed af data er centrale og væsentlige emner
Data, system og specifikation	Strategi for GeoDanmark grunddata	Der skal etableres en kommunal og statslig projektorganisering, som skal drive Fase 2 i projektet.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Endelig PID for fase 2 ➤ Kommunikation af tilstandsanalyse

Strategiske fokusområder	Aktiviteter	Beskrivelse	Konkret fokus i 2023
		<p>Projektet skal beskrive de strategiske og forretningsmæssige rammer for den løbende revision af GeoDanmark grunddata, og særskilt for arbejdet henimod specifikation version 7.0.</p> <p>Projektet skal afklare kommunale og statslige databehov gennem høring eller lign. og koordinere arbejdet med ny specifikation, datamodel og systemintegration, samt sikre forankring i GeoDanmarks organisation og fora.</p> <p>Projektet forventes at løbe ind i arbejdsprogram 2024.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Inddragelse af interessenter i forbindelse med indhold til Specifikationer version 7.0 ➤ Beskrivelse af strategiske og forretningsmæssige krav til grunddata ➤ Data i tre niveauer/datakvalitet ➤ Sikre evt. sammenhæng til GeoFA
	GeoFA i GeoDanmark	<p>Der arbejdes videre med det strategiske perspektiv for GeoFA i GeoDanmark herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tydeliggørelse og præcisering af behov og perspektiver for GeoFA ift. fælleskommunale, fælles statslige og fællesoffentlige løsninger – Udvikling, skalering og drift af GeoFA som en integreret del GeoDanmark – Den forretningsmæssige værdi i relation til anvendelse, datamodenhed og kvalitet <p>Der er også behov for at fortsætte arbejdet med de operationelle tiltag som:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brugerstyringen – Indsigt/viden om data/datakvalitet – Bedre og mere differentierede registreringsvejledninger. <p>Derudover skal der etableres en finansieringsmodel for optagelse af nye temaer i GeoFA.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stabil og sikker drift ➤ Fortsat implementering ➤ Bedre brugerstyring ➤ Forbedret brugergrænseflade ➤ Udstilling af GeoFA-data ➤ Nye temaer (bl.a. ladestandere, cykel og naturstier, LAR-anlæg, kommunale distrikter) ➤ GeoFA specifikation overføres til digitalt format med let søgefunktion ➤ Strategisk arbejde henimod at GeoFA kan 'tale sammen' med GeoDK ➤ Det strategiske perspektiv for GeoFA ➤ Finansieringsmodel ift. aftaler med 3. parter om nye temaer i GeoFA
	Administrativ ajourføring	Arbejdsgruppen 'Administrativ ajourføring og bedre ortofoto' fortsætter sit arbejde i 2023 mhp. at udarbejde	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udrede muligheden for øget administrativ ajourføring

Strategiske fokusområder	Aktiviteter	Beskrivelse	Konkret fokus i 2023
		<p>et beslutningsgrundlag til bestyrelsen om mulighederne for at øge kommunernes forpligtigelse til administrativ ajourføring af objekterne bygning og vej.</p> <p>For at sikre den nødvendige tid til analysearbejdet og den efterfølgende dialog med foreningens medlemmer, fremlægges evt. forslag om øget administrativ ajourføring på repræsentantskabsmødet i december 2023 og ikke som oprindeligt planlagt i 2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skabe overblik over kommunernes administrative ajourføringsindsats ➤ Afdække forskellige modeller for indfasning af bedre ortofoto herunder flyvehøjde/tæthed, sommerortofoto samt ortofoto på baggrund af lodfoto fra skråfoto, dronebilleder, satellitbilleder og evt. andre sensorer ➤ Dialog med foreningens medlemmer
	Bedre ortofoto	Arbejdsgruppen 'Administrativ ajourføring og bedre ortofoto' fortsætter sit arbejde i 2023 mhp. at udarbejde et beslutningsgrundlag til bestyrelsen om mulighederne for at tilbyde foreningen bedre ortofoto.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Afdække forskellige modeller for indfasning af bedre ortofoto herunder flyvehøjde/tæthed, sommerortofoto samt ortofoto på baggrund af lodfoto fra skråfoto, dronebilleder, satellitbilleder og evt. andre sensorer ➤ Dialog med foreningens medlemmer
	Sammenstilling af data	<p>En arbejdsgruppe med kommunal og statslig deltagelse fortsætter afklaring af, hvilke behov der er for sammenstilling af data blandt kommunerne.</p> <p>Hvilke løsninger køber kommunerne hos databrokere og hvilke løsninger kan GeoDanmark evt. bidrage med.</p> <p>I projektet kan forskellige løsninger/tjenester afprøves gennem pilotforsøg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fortsat definition af begreber ➤ Kortlægningsøvelse - hvad eksisterer allerede? ➤ Afklaring af behov i kommuner og SDFI ➤ Pilotforsøg med Vejnavne og GeoDanmarks Veje, bygninger og BBR el.lign. ➤ Endelig beslutning i bestyrelsen i Q2/Q3
	Demonstrationsprojekt om VRD	<p>Efter implementering af vejreferencen (VRD) skal det undersøges om GeoDanmarks vejmidter, nu kan anvendes til brug for ruteberegning.</p> <p>Er der skabt muligheder efter implementering af VRD, der ændrer den tidligere undersøgelses konklusioner fra 2018?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gennemføre en screening af om VRD skaber nye muligheder for at gennemføre ruteberegning ved hjælp af GeoDanmark vejdata ➤ Afklare hvad der måtte mangle i data ift. specifikationen og ift. muligheden for sammenkobling til data om ensretning, hastighed mv. fra Vejman og Rosy

Strategiske fokusområder	Aktiviteter	Beskrivelse	Konkret fokus i 2023
	Vand og klima	<p>Videreudvikling af det hydrologiske tilpasningslag skal frem til udgangen af 2024 identificere, teste og implementere arbejdsgange, hjælpe-data og støtteværktøjer til brug for den videre drift og udvikling af det hydrologiske tilpasningslag i regi af GeoDanmark.</p> <p>En væsentlig del af arbejdet foregår i 2023, hvor alle projektets aktiviteter kommer i spil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udbud og igangsætning af samarbejde med konsulent til reduktion af den kommunale opgave vha. AI ➤ Planlægge og gennemføre kvalitetsløft af tilpasningslaget via læringsforløb med kommunerne ➤ Udstilling af hjælpe-data til kommunerne, samt hjælp til brug af disse ➤ Udvikling og uddannelse i hjælpefunktion i GeoDK ➤ Monitorering af kvalitetsforbedring af tilpasningslaget ➤ Bedre timing med produktion af GeoDanmarks grunddata og DHM / beregning af de afledte hydrologiske datasæt ➤ Kommunikation om projektet, herunder etablering af vejledninger på GeoDanmark.dk til projektets deltagere
		<p>Afslutte demonstrationsprojekt om vandløbsreferencen og igangsætte implementeringsprojekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Afslutte og evaluere demonstrationsprojektet ➤ Overveje og igangsætte eventuelle udviklingsaktiviteter ➤ Igangsætte implementeringsprojekt
Organisation og ressourcer	<i>Ingen planlagte aktiviteter i 2023</i>	<p>-</p>	<p>-</p>

Arbejdsprogramaktiviteter i GeoDanmarks fire faglige fora

GeoDanmarks fire faglige fora varetager hver især opgaver relateret til GeoDanmarks systemunderstøttelse, specifikation, produktion og administrative ajourføring. De fire fora varetager således en række faste driftsopgaver, som beskrevet i de enkelte kommissorier for hvert forum. Herudover kan de enkelte fora arbejde med særlige emner, som ikke specifikt er beskrevet i kommissorierne, men er emner af interesse for GeoDanmarks videre udvikling på ad hoc-basis.

I nedenstående oversigt ses de opgaver, som de fire faglige fora forventer at arbejde med i det kommende arbejdsprogram, udover deres faste driftsopgaver. Er der behov for mere information om hvordan GeoDanmark-produktionen foregår, eller hvilke faste opgaver, de fire faglige fora varetager, henvises til kommissorierne for de enkelte fora i GeoDanmark.

<p>Specifikationsforum</p>	<p>Specifikationsforum vil i 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fortsætte arbejdet mod udgivelsen af Specifikation version 7.0 ➤ Færdiggøre arbejdet med de brugertilpassede udgaver af Specifikationen
<p>Produktionsforum</p>	<p>Produktionsforum vil i 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Forsætte arbejdet med at forbedre ortofoto produktionen ➤ Arbejde med lister til GeoDK som kan hjælpe kommunerne i opgaver i forbindelse med ajourføringen af GeoDanmark grunddata (datavask) ➤ Arbejde med implementering af skikkelsesdata ➤ Specificere hvordan GeoDK webklienten kan benyttes som kommunikationsværktøj i forbindelse med ajourføringen. Eksempelvis at benytte GeoDK klienten ved klarmelding af ændringsudpegninger og ved kommunal deltagelse kvalitetskontrollen
<p>Administrativt Ajourføringsforum</p>	<p>Administrativt Ajourføringsforum vil i 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Udbrede de automatiske lister til kvalitetskontrol for alle kommuner fra centralt hold. De enkelte kommuner udarbejder selv lister og procedurer eks. Shapefiler eller FME scripts til kvalitetskontrol ➤ Udbrede resultatet af analysen fra BI værktøj til kommunerne ➤ Finde anvendelsesmuligheder for resultatet af analysen fra BI værktøj til støtte for kommunerne

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Undersøge/måle på hvor kommunerne lægger deres fokus i den administrative ajourføring. Skal der foretages en særlig indsats på enkelte objekttyper og kommuner
Systemforum	<p>Systemforum vil i 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Deltage i arbejdet med input til ny Datafordeler ➤ Kommunikere om overgang til ny Datafordeler i god tid ➤ Sætte fokus på arbejdet med ny specifikation for GeoDanmark grunddata idet det har tæt sammenhæng til GeoDK